

ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ У ПОРОСЯТ, ХВОРИХ НА ВІРУСНИЙ ГАСТРОЕНТЕРИТ

Найда Н. В.

Одеський державний аграрний університет

В статті висвітлені результати досліджень патоморфологічних змін при вірусному гастроентериті, які локалізуються в тонкому відділі кишечника.

Ключові слова: поросята, вірусний гастроентерит, тонкий кишечник.

Вступ. Вірусний гастроентерит свиней (лат. – Gastroenteritis infectiosa suum, англ. – Transmissible gastroenteritis; інфекційний гастроентерит, трансмісивний гастроентерит, хвороба Дойла і Хатчінгса, ВГС) – висококонтагіозна хвороба свиней, що характеризується катарально-геморагічним гастроентеритом і проявляється блювотою, діареєю, дегідратацією організму і високою летальністю поросят в перші два тижні життя. Хвороба реєструється у всіх країнах світу з інтенсивним веденням свинарства, і в даний час практично немає свинарських господарств, в яких не зустрічався вірусний гастроентерит. Хвороба завдає значних економічних збитків за рахунок високої захворюваності новонароджених поросят і 100 % їх загибелі. [1, 2, 3].

Матеріали і методи досліджень. Вивчення морфологічних змін в органах і тканинах та отримання мікрофотографій здійснювали за допомогою світлового мікроскопа і цифрової відеокамери фірми Olympus, з'єднаних з комп'ютером. Нами були досліджені поросята 10-денного віку на приватній свинофермі, в кількості 40 голів.

Результати досліджень. Хвороба проявилася у вигляді спалаху, за 4 доби захворюваність свиней досягла 82 %. Патоморфологічні зміни, які ми відмічали на розтині у загиблих поросят, залежали від перебігу хвороби. Так у поросят які загинули з ознаками гострого перебігу хвороби, ми відмічали набряк і гіперемію слизових оболонок шлунково-кишкового тракту. При більш тривалому перебігу хвороби найбільш різко були виражені зміни в товстому відділі кишечника. Але у всіх поросят ми спостерігали виражені ознаки зневоднення. Шкіряні покриви були сухі, синюшні, особливо в ділянці вух, під щелепової ділянки і черева. Навколо анального отвору шкіра була забруднена фекальними масами. Шлунок у одних тварин був переповнений зсілим молоком, а в інших містив лише слизову рідину сіруватого кольору. Слизова оболонка дна шлунку – темно-червоного кольору з наявністю на окремих ділянках одиничних крововиливів. Слизова оболонка 12-палої, тонкої і частково клубової кишок набрякла, почервоніла. Тонкий кишечник роздутий, в порожнині знаходили невелику кількість мутнуватого, пінистого слизу. Стінки кишечника тонкі, просвічуються, в'ялі, легко розриваються. Слизова оболонка гіперемійована, під нею видно крапкові крововиливи. Товстий кишечник наповнений зсілим молоком, відмічений гострий катар, слизова оболонка гіперемійована. Відмічали також окремі ділянки некрозу слизової оболонки товстого кишечника та запальні ділянки дифтеритичного типу (нашарування фібрину були щільно

з'єднані з слизовою оболонкою кишечника).

Гістологічно виявлено зміни у стінці порожньої і клубової кишках. Ці зміни характеризувалися масивною атрофією ворсинок, які укороченні, епітеліальні клітини були плоскими(замість циліндричних), в цитоплазмі виявляли вакуолі, також відмічали ерозії та вогнищевий некроз. Брижові лімфатичні вузли були збільшені, повнокровні. Ниркові лімфатичні вузли збільшені, на розрізі сухі. Селезінка повнокровна, під капсулою нерідко виявляли значну кількість плямистих та крапчастих крововиливів, що нагадували інфаркти. Печінка збільшена, в'яла, жовтуватого кольору, плямиста, паренхіма органу легко розривається. Нирки жовтуватого кольору, в'ялі, під капсулою множинні крапчасті та плямисті крововиливи, навколо каналців ділянки некрозу. На розрізі межа між шарами стерта.

Рис.1. Патоморфологічні зміни в в органах шлунково-кишкового тракту

Діагноз було встановлено на підставі епізоотологічних, клінічних та патологоанатомічних даних. У лабораторію для дослідження ми направили кишківник з вмістом і мезентеріальні лімфатичні вузли від 8-9 поросят. Матеріал відбирали не пізніше ніж через 2 години після смерті, в термос з сухим льодом.

Висновки.

1. У підсвинків, ремонтних свиней та свиней на відгодівлі спостерігається відсутність апетиту і діарея протягом декількох днів. Блювота буває тільки в окремих тварин. Свині цих вікових груп гинуть рідко, лише у разі ускладнення захворювання бактеріальною інфекцією. У новонароджених поросят та поросят до 14-денного віку відмічають високу захворюваність та майже 100 % загибель.

2. Хвороба протікає атипово в стадах, де лактуючі свиноматки є імунними або частково імунними.

3. Основні патоморфологічні зміни локалізуються в шлунко-кишковому тракті у вигляді геморагічно-фібринозного запалення, ділянок атрофії та некрозу слизової оболонки органів. Стінки кишечника тонкі, просвічуються, в'ялі, легко розриваються.

Список літератури:

1. Артемов Б.Т., Ефанова Л.И., Соловьева Т.Е. Профилактика и меры борьбы при желудочно-кишечных болезнях молодняка // СХИ им. К.Д. Глинки. – Воронеж, 1989. – С. 24.
2. Васильев В.Ф. Трансмиссивный гастроэнтерит свиней (вирусоносительство и специфическая профилактика) // Автореферат кандидатской диссертации. Воронеж, 1997 г.
3. Нахмансон В.М., Бурба Л.Г. Дифференциальная диагностика инфекционных болезней сельскохозяйственных животных. Под редакцией Д.Ф. Осидзе. // М., Агропромиздат, 1987 г.
4. Смирнов А.М. Экологические проблемы ветеринарной медицины и пути их решения. // Экологические проблемы патологии, фармакологии и терапии животных. Воронеж, 1997. – С. 8–12.
5. Урбанович П. П., Потоцький М. К. та інш. Патологічна анатомія тварин. – К.: Ветінформ, 2008. – 896 с., іл. 253.

Патоморфологические изменения у поросят, больных вирусным гастроэнтеритом. Найда Н. В.

В статье представлены результаты исследований патоморфологических изменений при вирусном гастроэнтерите, которые локализуются в тонком отделе кишечника. Гистологические изменения характеризуются большим количеством атрофированных ворсинок, которые были уменьшены в размере, эпителиальные клетки были плоскими, в цитоплазме обнаружены вакуоли.

Ключевые слова: поросята, вирусный гастроэнтерит, тонкий кишечник.

Pathomorphological changes in piglets with viral gastroenteritis. Naida N.V.

The article highlighted the results of studies of pathological changes in viral gastroenteritis, which is localized in the small intestine. Histologically changes are characterized by massive atrophy of the villi, which were reduced, epithelial cells were flat and vacuoles were detected in cytoplasm.

Key words: piglets, viral gastroenteritis, small intestine.